

nové město

9/2022 - ROČNÍK 31 (25)

6/ Lidé v dnešní době - Ludmila a Miroslav Barešovi

10/ Za zvuků sirén na Ukrajině

17/ O životě prvních gen u nás s Václavem Mariskem

**Předplatte si časopis
NOVÉ MĚSTO
nebo ho darujte svým blízkým!**

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ 600 Kč.

Předplatné do zahraničí: 2100 Kč.

Č. ú. **6043141003**, kód banky: **2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu.

UniCredit Bank, Czech Republik, a. s.

IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003

Swift: BACXCZPP

Informace k předplatnému:

Tel.: 733 798 155

e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Adresa redakce:

Nové město – časopis, Havlíčkova 151/55, 602 00 Brno

Tel: 721 630 119, e-mail: novmesto@volny.cz

**„Nadační fond časopisu Nové město“
vás zve ke spolupráci**

**Další rozvoj a šíření časopisu můžete
podpořit více způsoby:**

- nabídkou redakční spolupráce (např. podněty týkající se obsahu a témat časopisu, tipy na osobnosti, s nimiž byste si rádi přečetli rozhovor atd.)
- šířením časopisu a získáváním nových předplatitelů
- finančně, jak jednorázově, tak pravidelně

Za jakoukoliv pomoc srdečně děkujeme.

Správní rada:

Ing. Jan Poláček (předseda), P. Miroslav Cúth,
Ing. Jana Friedová, PhDr. Jaroslav Šturma,
Ludmila Šturmová, Ing. Bedřich Votýpka, Helena Votýpková

Bankovní spojení:

č. účtu: 43-2646440207/0100

IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,

Praha 2 – Vinohrady, 120 00, m: +420 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláre – 9/2022, vychází 10x ročně, ročník 31 (25) – 31. ročník od vzniku československé verze, 25. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) – ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 – Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 600 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republik, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Distribuce a předplatné: Jana Nováková ■ Redakční rada: František Beneš, Ing. Milena Honet-schlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Marta Hanušovská, Mgr. Zdeňka Růžičková, PhDr. Drahomíra Syrůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 – Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zaslanka – Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové město zasílejte na adresu: Nové město Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Miroslav Bareš s dcerou Marií, Foto: Ludmila Barešová.

OBSAH

3/ Dopis čtenářům

Ohlédnutí

4/ Františkova ekonomika
v Assisi

Lidé v dnešní době

6/ Jednota v manželství na prvním místě
(Rozhovor s Ludmilou
a Miroslavem Barešovými)

Vztahy, rodina, společnost

8/ Růst a snižovat: snižovat, abychom rostli
10/ Za zvuku sirén na Ukrajině
(Rozhovor s Deniou D'Ascanio)

Posezení s „détépákem“

11/ Inspirace pro grafický design
(Rozhovor s Jakubem Havlíšem)

Slovo života na listopad

12/ „Blahoslavení milosrdní,
neboť oni dojdou milosrdenství.“
(Mt 5,7)

Život ze Slova

13/ Setkání v domě
Bůh nám nedal ducha bojácnosti
Já a eucharistie

Duchovní inspirace

14/ Celistvost

Z Hnutí fokoláre

Návrat ke kořenům

15/ Případ „Cengia“
jako součást proticírkevních
zásahů Státní bezpečnosti

Z Hnutí fokoláre

Ze života gen

17/ Radostný, dobrodružný
a náročný život gen
(Rozhovor s Václavem Mariskem)

Z Hnutí fokoláre

19/ Jsme stále na cestě
(Ze života Hnutí fokoláre
ve Slovinsku)

Komiks

21/ Balíček

(Za)myšlenka

22/ Co Bůh ode mě chce?
23/ Pipo a Típo

nové město

Milí čtenáři,

vývoj ve společnosti a v Hnutí fokoláře, rostoucí náklady na výrobu, tisk a distribuci časopisu a personální náročnost přípravy nám přinesly otazníky týkající se dalšího pokračování Nového města. Máme radost, že při hledání nových cest jsme mohli i díky Vaším odezvám pocítit, že mnohým dává toto dílo smysl a má své aktivní čtenáře, kteří tuto službu podporují a váží si jí. Věříme, že Nové město je a nadále může být zdrojem otázek, odpovědí, zamyšlení, inspirace pro život dialogu a směřování k jednotě lidské rodiny, a přinášet aktuality a náhled do života nejen Hnutí fokoláře.

Ekonomické a personální důvody nás vedly k rozhodnutí snížit frekvenci vydávání papírové verze časopisu z deseti čísel ročně na šest. Zároveň ale bude v každém vydaném čísle o něco více stránek, než tomu bylo doposud. Proto doufáme, že budeme i nadále přinášet dostatek kvalitního obsahu inspirovaného spiritualitou jednoty.

V souladu se současným trendem jsme se rozhodli nově nastartovat naše působení ve světě internetu, s nadějí, že tak může být Nové město pro mnohé dostupnější, pružnější a aktuálnější. Od nového roku proto spouštíme **nové webové stránky novemesto.cz**.

Tištěný časopis a web budou úzce spolupracovat a vzájemně se doplňovat.

Uvedené změny jsou směřovány na začátek roku 2023. Náklady a personální náročnost na vydávání časopisu se nám

díky těmto opatřením sníží, nicméně i příprava a aktualizace webového portálu něco obnáší a ani v budoucnu se neobejdeme bez darů. Předplatné zůstává 600 Kč na rok.

Věříme, že budete nadále spokojeni, ba dokonce spokojenější s tím, co Vám Nové město přinese. Jeho webové stránky by měly být živým organismem, kde bude prostor pro zveřejňování některých článků aktuálního čísla časopisu, reagování na současné dění u nás a ve světě i možnost sdílení obsahu na sociálních sítích. Budete se moci podívat do archivu Nového města na dřívější nadčasové články a s odstupem času si všude, kde právě jste, stáhnout do vašeho mobilního zařízení jednotlivé články nebo celé časopisy v elektronické podobě.

Věříme, že díky novému kabátu – tištěné verze a webu – bude časopis Nové město svým předplatitelům lépe sloužit, ale také ho bude moci poznat větší okruh lidí a doufáme, že tak více přiblížíme život jednoty a dialogu i tam, kde dnes lidé žijí – na internetu a sociálních sítích.

Přestože se vše ještě vyvíjí, chceme Vám touto cestou již dát nahlédnout do toho, na čem pracujeme a co nového nás všechny čeká. **Budeme také vděční za Vaši zpětnou vazbu na e-mail redakce: novmesto@volny.cz, případně na adresu: Nové město, Havlíčkova 51, 602 00 Brno.**

Děkujeme za Vaši přízeň a podporu!

Vaše redakční rada

Společný oběd. Autor článku je na fotografii první zleva.

Foto: archiv J. Zvonička

Františkova ekonomika v Assisi

OHLÉDNUTÍ

„Příležitost objevit konkrétní plody Františkovy ekonomiky a setkat se se zajímavými a inspirativními lidmi,“ tak popisuje celosvětové setkání Františkovy ekonomiky v Assisi Josef Zvoniček. Třídenní program (22.–24. září 2022) nabízel nejruznější přednášky, silná svědectví, workshopy i prezentaci projektů nebo výzkumných prací. Vše s důrazem na hledání cest k bratrství, snižování nerovnosti, ochraně životního prostředí a míru. Vrcholem akce bylo setkání s papežem Františkem, o kterém píše český koordinátor Františkovy ekonomiky Josef Zvoniček

Jedním z nejdůležitějších momentů bylo setkání s papežem Františkem. Očekávání umocnilo živé promítání příletu papežského vrtulníku a papežovy cesty směrem do haly, při které se setkal s představiteli místních komunit a se zástupci Františkovy ekonomiky z každého kontinentu.

Papeže Františka jsme po jeho příchodu na pódium pozdravili řádně hlasitým projevem a aplausem. Však také první slova, která k nám mladým pronesl, byla: „I když nemáte co říct, alespoň dělejte hodně hluku.“

Následovalo několik svědectví mladých lidí, kteří papeže seznamovali s různými projekty, které tvoří, ale i s ranami, které prožívají ve svých zemích.

Lilly, čtrnáctiletá dívka z Thajska, je již několik let ekologickou aktivistkou. Papeži vyprávěla o tom, jak si všimla, že její země trpí zejména změnou klimatu a znečištěním plastovým odpadem. Přiznala, že zpočátku ji téměř nikdo nebral vážně. Brzy si však uvědomila, že změna je možná pouze zevnitř. „Rostla ve mně frustrace z toho, že nemohu nic změnit, ale zároveň jsem pochopila, že smutek a nulová reakce problém nevyřeší,“ uvedla dívka. Proto pokračovala dál, upozorňovala místní vládu na problémy, které vznikají v životním prostředí a oceánech používáním jednorázových plastových předmětů,

psala dopisy vládě a postupně ji přijímali ministři, zástupci podniků a další odpovědní lidé. Nakonec byl zaveden národní zákaz jednorázových plastových předmětů. Poté tato aktivistka, jako jedna z nejmladších účastnic akce, podepsala spolu s papežem dohodu, jíž se mladí podnikatelé zavázali k pokračování ve svém úsilí. Na papežovu podporu byli viditelně hrdí.

Další svědectví přišlo od **Maryam, aktivistky za práva žen v Afghánistánu**. Dvacet let její tvrdé práce bylo zmařeno převzetím moci Tálibánem. Tam, kde se ženy dříve začaly stávat plnohodnotnými členy společnosti, byly nyní vyloučeny ze vzdělání a práce a byl nastolen režim teroru. Maryam uvedla, že spolu s manželem přišli o práci, vyhrožoval jim Tálibán a jejich dům byl vypálen. To vše kvůli jejich angažovanosti za práva žen. Vyprávěla také o dramatických okolnostech svého útěku ze země.

Papež František byl obzvláště pohnut **svědectvím italského studenta fyziky**, který si odpykává devítiletý trest vězení za zabití muže při hádce. Svého činu lituje a modlí se za duši své oběti, ale také vyprávěl o možnostech, které vězňice nabízí. Měl štěstí, že se dostal do vězňice, kde se klade důraz na resocializační opatření a kde má člověk možnost „vyjít ven lepší, než když přišel“. Papeži poděkoval za povzbuzení a jménem svých spoluvězňů ho pozval na návštěvu k nim do vězení.

Po vyslechnutí všech svědectví se na nás **papež František obrátil s promluvou**. Mluvil v ní o spoustě důležitých a mně blízkých témat. Zmínil, že musíme vrátit ekonomickou činnost k jejím kořenům, k lidským kořenům. Tím narážel na jeden z hlavních motivů Františkovy ekonomiky, že v centru ekonomiky musí být bratrství a péče o člověka a stvoření.

V několika větách se také zmínil o míru a potřebě tento mír střežit. Řekl: „Nová ekonomika, inspirovaná Františkem z Assisi, dnes může a musí být ekonomikou šetrnou k Zemi a ekonomikou míru.“

Papež nás při své promluvě také vyzýval k novému způsobu myšlení v oblasti ekologické transformace. Řekl: „Pokud zůstaneme v ekonomickém paradigmatu 20. století, které zničilo přírodní zdroje a Zemi, budou opatření, která přijmeme, vždy nedostatečná, anebo nemocná již ve svých kořenech.“

Věnoval se také tématu duchovního kapitálu. „Prvním kapitálem každé spo-

lečnosti je duchovní kapitál, protože právě ten je důvodem k tomu, proč každý den vstávat a chodit do práce, a vytváří radost ze života, která je nezbytná i pro ekonomiku. (...) Je naléhavě nutné tento základní duchovní kapitál doplnit. Technologie toho umí hodně, až příliš mnoho; učí nás, co a jak dělat, ale neříká nám ‚proč‘, a tak se z našeho jednání vytrácí plodnost a už nenaplňuje život, dokonce ani ten hospodářský.“

V několika větách se také papež František dotkl tématu spojeného s Františkovým Assisi. „Když jsem ve Františkově městě, nemohu si pomoci a musím se zabývat chudobou. Vytvářet jím inspirovanou ekonomiku znamená zavázat se k tomu, že chudí budou v centru pozornosti. Jimi počínaje pohlízejte na ekonomiku a svět. Bez úcty, péče a lásky k chudým, neexistuje ‚Františkova ekonomika‘. Šel bych ještě dál: Františkova ekonomika se nemůže omezit na práci pro chudé nebo s chudými. Dokud bude náš systém produkovat odpis a dokud podle něj budeme fungovat, budeme se podílet na ekonomice, která zabíjí. Nejde o povrchní nátěr: musíme změnit strukturu. Odpověď možná spočívá ne v tom, co můžeme udělat, ale v tom, jak můžeme otevřít nové cesty, aby se sami chudí mohli stát protagonisty této změny.“

V tématu chudoby pokračoval, když vykresloval vztah kapitalismu a chudoby. „Náš kapitalismus chce chudým pomáhat, ale neváží si jich, nechápe paradoxní blahoslavenství: ‚Blahoslavení chudí‘ (srov. Lk 6,20). Bídu nemáme milovat, ale musíme proti ní bojovat, a to

Jedna z pracovních skupin.

především vytvářením práce, důstojné práce. Evangelium nám však říká, že bez docenění chudých nelze bojovat s jakoukoli bídou.“

Na závěr nám papež František dal **tři tipy, jak se posunout vpřed.**

Prvním tipem bylo, **abychom se na svět dívali očima těch nejchudších.** Jestliže chceme budovat novou ekonomiku, musíme začít od těch nejvíce na okraji, od těch, kteří jsou nejvíce vyloučení, osamocení nebo v těžké situaci, a tak snižovat nerovnosti ve společnosti. Na to, abychom si tento pohled osvojili, musíme tyto lidi osobně poznat a stát se jejich přáteli.

Ve druhém tipu se František zmínil **o podpoře práce, především té ru-**

koďelné. Při vytváření iniciativ a projektů nemáme zapomenout na vytváření hodnotné a dobře placené práce, protože bez ní se nerovnosti zvyšují.

Třetím tipem nás povzbuzoval, **aby se naše nápady a ideje vždy transformovaly v konkrétní díla.** Myšlenky se musí stát tělem, tak jak to v historii dokázali lidé před námi, když dali život školám a univerzitám, bankám, odborům, družstvům i různým institucím. Bez praktického výstupu se totiž mohou stát pastí. František také zmínil **tři jazyky, které bychom měli používat: jazyk myšlení, jazyk srdce a jazyk rukou.**

Po společné modlitbě se s námi za mohutného potlesku rozloučil.

Bylo to pro mě silné setkání i proto, že papež František je pro mě velkou duchovní a životní inspirací a také důvodem, proč jsem se stal koordinátorem Františkovy ekonomiky na plný úvazek. To, jak nás mladé povzbuzuje, plně nám důvěřuje a spoléhá na nás, je pro mne opravdovým otcovským pohlazením.

Na závěr bych rád citoval slova papeže Františka z jeho dopisu k Františkově ekonomice při on-line setkání v roce 2021:

„Draží mladí lidé, nechte vyvstat své nápady a sny a jejich prostřednictvím přineste světu, církvi a ostatním mladým lidem proctví a krásu, kterých jste schopni. Vy nejste budoucnost: vy jste přítomnost. Další přítomnost. Svět potřebuje vaši odvahu. Teď. Děkuji!“

Josef Zvoníček

Svědectví čerpaná z vaticannews.va/cs.

Do Assisi přijelo tisíc mladých z více než sta zemí.

Jednota v manželství na prvním místě

LIDÉ V DNEŠNÍ DOBĚ

Před 35 lety jsem byla na svatbě Ludmily a Miroslava Barešových. Od té doby se toho v jejich životě událo mnoho - mezi jiným připravili na svatbu přes 40 párů a k oltáři doprovodili dvě ze svých tří dětí.

● Mirku, Lído, jak jste se vlastně poznali a co tomu předcházelo?

Mirek: Ve třetí třídě jsem začal ministrovat a ta služba se mi strašně zalíbila. Mezi dvanáctým a třináctým rokem se ve mně začaly otevírat otázky, jestli nemám být třeba knězem. Na druhou stranu se mi líbila děvčata a nechtěl jsem být sám, ale touha Pánu Bohu sloužit byla ve mně pořád. Možná to bylo rodící se povolání k jáhenství. Žil jsem tedy v hledání cesty. Celou tu dobu jsem se modlil za svou budoucí partnerku.

Ludmila a Miroslav Barešovi
při společné práci.

Foto: archiv rodiny Barešovy

Chtěl jsem potkat věřící děvče. Nedokázal jsem si představit, že by moje manželka nežila to, co žiju já. Asi dvakrát jsem oslovil nějaká děvčata, která se mi líbila, ale vždycky jsem dostal „kopačky“, což vedlo k tomu, že jsem znejistěl. Už jsem měl po vysoké škole a Pánu Bohu jsem všechno odevzdal. V tom momentě jsem se potkal s Lídou.

Ludmila: Pro mne to bylo hledání Boží vůle. Myslela jsem si, že mám jít do kláštera. Tři roky jsem byla kandidátkou u boromejek. Maminka mi tam každý měsíc posílala Slovo života, bylo to pro mne něco blízkého. Když jsem u boromejek skončila, protože jsem vnímala, že to není moje cesta, díky spolužačce jsem se ocitla v Přířovicích. Tam se žilo Slovo života a vyprávěly se zkušenosti s ním. Pomohlo mi to pochopit, že není zrada, že odcházím jako kandidátka.

Pak jsme byli s kamarády jednou v Telči navštívit známého kaplana. Seděli jsme u něho, když někdo zvonil. Přijelo auto lidí a mezi nimi Mirek. Tam jsme se viděli poprvé.

● Lído, pamatuji si, jak jsi hlídávala naše děti...

L: Já na to často vzpomínám. A často, když připravujeme snoubence, jim říkám, že jsem chodívala hlídat ke kamarádce, která měla pět dětí. Protože jsem vyšla z komplikované rodiny, tak jsem se jí tehdy ptala, jak to, že ve výchově neudělá chybu. A ona, tedy ty, jsi odpověděla: „Víš, chyby se stanou, ale když nejsou ze zlé vůle a člověk chce mít rád Pána Boha, tak on to může nějak zahladit.“ Mně to tehdy vlilo naději, že budu schopna děti vychovat. Tak tohle říkávám snoubencům.

● Víím, že snoubence doprovázíte často i po svatbě, že se stávají vašimi „adoptivními dětmi“. Jak jste se k přípravám na manželství dostali?

M: Východiskem bylo to, že nás rodinný život těšil, a proto jsme si i v rámci Díla Mariina řekli, že cítíme svoje místo mezi Novými rodinami. Také jsme absolvovali studium zvané LaRoP (laický rodinný pracovník), kde jsme získali vědomosti z psychologie, o komunikaci apod. S přípravou dvojic to začalo tak, že jeden kamarád - kněz P. Jan Nekuda - začal posílat nastávající manžele aspoň na jeden večer k nám, abychom s nimi pohovořili a řekli jim o manželství něco ze svého pohledu.

L: Mně přijde moudré, že kněz dvojici pošle k někomu, kdo v manželství žije.

M: Potom jsem začal studovat teologii, to mi bylo 43 let. Pan farář o mém studiu věděl, zároveň nás znali mladí z okolí, kteří se chtěli vzít, tak jsme začali takto spolupracovat. Dvojic bylo dosud možná přes čtyřicet. Hledali jsme cestu, jak na to. Napadlo nás projít různé aspekty života - takzvané barvy - jak jsme to znali v rámci Hnutí fokoláre. Chiara Lubichová přirovnává lásku ke světlu, které se rozkládá do různých barev, různých projevů lásky, od modlitby v rodině a spojení s Bohem, přes péči o prostředí, práci a správu majetku, výchovu, komunikaci atd. Tak jsme si řekli, že tuto myšlenku využijeme a připravili jsme si sedm témat, okruhů podle barev duhy. Velmi nás potěšilo, když jsme zjistili, že naše témata se v podstatě překrývají s tématy, která doporučuje pro přípravu manželů Česká biskupská konference.

● Jak to všechno skloubíte dohromady s prací, rodinou, jáhenskou službou a Liduška najde čas i na psaní ikon?!

M: Ani sám nevím. Jáhenskou službu vlastně dělám ve svém volném čase. Bylo období, kdy jsem cítil, že mne vše valchuje, byl jsem přetažený - bylo toho hodně i v mojí práci, v rodině. Tehdy jsem si uvědomil, co znamená žít přítomný okamžik - soustředit se na úkol dané chvíle a ostatní odevzdávat Bohu.

S vnučkou Klárkou.

● Mohli byste ještě říct, co je vaším duchovním zdrojem?

L: Pro mne je jediný. Bylo období, kdy jsem si říkala, proč tady vlastně jsem. Uvědomila jsem si, že jediné lásky má smysl, jsem tu proto, aby bylo na světě víc lásky. I rutinní záležitosti v domácnosti je možné dělat z lásky. Druhá věc je nechat se milovat Bohem. To jsou moje dvě inspirace. Večer, když zpytuji svědomí, tak se ptám, kolik té lásky bylo. Kolik věcí bylo rutinních a kolik z lásky.

M: Já vnímám důležitost modlitby. My jáhni máme povinnost modlitby breviáře. Říkám, že je to sladká povinnost. Církev je moudrá, že nás k tomu zavazuje, je to pro dobro člověka. Také jsem objevil modlitbu růžence. Je to krásná chvíle setkání s Bohem. A zdrojem pro společný život je také společná modlitba v rodině.

A potom také četba. Při studiu teologie jsem musel přečíst řadu knížek a nějak mi to zůstalo. Takže vedle modlitby duchovní četba. A život ze spirituality jednoty. Pořád zjišťuji, že pro mne osobně je to ta nejkrásnější cesta.

L: Když vidíme problémy jiných manželství, říkáme si, jaký to je dar, když tohle všechno víme a můžeme to znovu a znovu zkoušet a zakoušet. Z různých důvodů jsem měla obavy, jak já to zvládnu v manželství. A když naše děti řekly, že mají ty nejúžasnější rodiče, tak se mi zatajil dech. Je to díky spiritualitě jednoty. Mám za ni v srdci velkou vděčnost. Opravdu!

*Za rozhovor děkuje
Marie Stehlíková*

1. Viz Nové město 2/2022, str. 11.

Jako jáhen jsem pomocníkem kněze, který do farnosti dojíždí. Jde nejen o přípravy na manželství, ale také o křty, pohřby, bohoslužby slova atd. A též o materiální věci kolem kostela a fary.

L: Teď třeba spadalo u kostela listí ze čtyř líp. A kdo to poklidí? Kdo zařídí brigádu, kontejner apod.?

M: Lidé přijdou, pomáhají, ale je třeba to zorganizovat.

Vidím ale všechno jako plod naší jednoty v manželství. Osvobozující pro ženatého jáhna je, že na prvním místě je manželství. Tak se snažím všechno, co dělám nebo děláme, dělat v jednotě s Lídou. Když někdo přijde nebo mě o něco prosí, tak to Lídě řeknu, zeptám se na její názor. Probíráme spolu přípravy a činnosti a jsem za to vděčný.

L: A já se snažím vytvořit Mirkovi prostor, aby se tomu všemu mohl věnovat, krýt mu záda.

● Jak jsi vlastně prožíval období přípravy na jáhenství?

M: Když jsem se na jáhenství připravoval, naše děti z toho moc nadšené nebyly, ale byl jsem připraven i na to, že přípravu přeruším nebo budu čekat, až to děti přijmou nebo vylítnou z hnízda. Upřímně jsem o tom mluvil, třeba když jsem přišel ze sobotního vyučování a u večere jsme si povídali, co kdo zažil. Vyprávěl jsem například zajímavé věci z psychologie. Nejstarší dceru to zaujalo, vyptávala se a mladší poslouchali. Najednou to děti postupně začaly přijímat. Nejkrásnější dárek pro mne byl po svěcení, když jsem v neděli po farní mši dával lidem požehnání. Naše děti stály úplně vzadu a až všichni lidé požehnání dostali, tak ony přišly a řekly: „Tatínku, prosím tě, klekni si, my ti chceme dát požehnání.“ A všechny tři na mne vložily ruce a modlily se za mne. To byl velký dar a povzbuzení.

Šťastný dědeček.

Růst a snižovat: snižovat, abychom rostli

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

**Jeden z posvátných principů post-moderny je efektivita, oblíbená dce-
ra neoliberalismu. Vše je rozděleno
a hodnoceno podle dynamiky růstu,
rozvoje, zlepšování. Viděno z ekono-
mického hlediska to znamená větší
bohatství, větší množství hmotných
a kulturních statků, větší pohodlí,
větší moc, a to do nekonečna. Je to
velká fata morgána neomezeného
pokroku - jako by štěstí lidských by-
tostí bylo nerozlučně spjata s touto
iluzí.**

„Nejvíc“ je vždy na vrcholu. Na této úvaze a postoji je samozřejmě kus pravdy. Ve skutečnosti je růst konstantou lidské bytosti: miminko, dítě, dospívající, mladý, dospělý. Nicméně této cestě je vlastní také klesání a zmenšování se: dospělost, stáří, smrt. Tato vlastnost je také velmi přirozená v přírodě, ve stvoření, poznamenaném logikou růstu a zároveň konečností, která však předznamenává nový cyklus života. Existuje tedy pokles, aby mohl přijít růst, existuje smrt pro nový život.

Stačí pomyslet na potřebu prořezávat stromy, aby znovu vykvetly, nebo na semínko, které v zemi uhnije, aby se později stalo stromem a neslo ovoce.

Podle zkušeností lidské bytosti – zvláště v moderní době – je těžké v okamžiku klesající „výkonnosti“ nacházet nové příležitosti a dosud skryté bohatství, které by mohlo přinést nové jaro. Jak člověku klesají fyzické a psychické schopnosti, často roste v moudrosti (tedy schopnosti lépe porozumět všem detailům), v hodnotách (schopnosti naslouchat, trpělivosti, pokoře) a ve zkušenosti (schopnosti dát fakta a myšlenky do souvislostí a vnímat skrytá pozitiva).

Ilustrační foto: Maria Aylbauer

Celá tato dynamika, která je vlastní stvoření a tvoří ho, dostává nové světlo a nový smysl v poselství evangelia Ježíše z Nazareta. Jak v podobenstvích a v promluvách, tak v jeho vztazích se všemi typy lidí se projevuje a rozvíjí jeho jasná a náročná vize a zkušenost. Místo aby hledal moc, učí službě jako autenticky lidskému a zralému činu.

„Králové vládnu svým národům, a kdo mají nad nimi moc, dávají si říkat ‚dobrodinci‘. U vás však ať to tak není! Ale kdo je mezi vámi největší, ať je jako nejmenší, a kdo je představený, ať je jako ten, kdo druhým slouží.“ (Lk 22,25-26)

„Já však jsem mezi vámi jako ten, kdo slouží.“ (Lk 22,27)

„Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“ (Mk 10,45)

„Spíše si navzájem posluhujte láskou.“ (Gal 5,13)

O materiálním bohatství Ježíš objasňuje, jak je nebezpečné a pomíjivé.

Zástupy, které ho následovaly, učil: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ (Lk 12,15)

A vypráví podobenství o bohatém muži, který přemýšlí, kde uloží velkou úrodu, kterou získal. Řekl: „Blázne! Ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil? Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“ (Lk 12,20-21)

Dále Ježíš komentuje bohatého mladého muže, který chtěl následovat Ježíše, ale nemohl, protože byl připoutaný ke svému bohatství, a tak od Ježíše odešel smutný. „Jak těžko vcházejí do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ (Lk 18,24)

A v kázání na hoře je psáno: „Ale běda vám, boháčů, neboť už máte své potěšení.“ (Lk 6,24)

Ježíš často zdůrazňuje potřebu ztratit, aby bylo možné něco najít; ubrat, aby bylo možné přidat. „Kdo má svůj život rád, ztratí ho; kdo však svůj život na tomto světě nenávidí, uchová si ho pro život věčný.“ (Jn 12,25)

Nebo ještě:

„Amen, amen, pravím vám: Jestliže pšeničné zrno nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek.“ (Jn 12,24)

Ježíš mluví o určitém druhu smrti nutné k nalezení nového a pravého života. Je to revoluční odkaz, a to natolik, že i takoví, kteří dobře znali zákon, například farizeus Nikodém, tomu nerozuměli. Ježíš s Nikodémem spolu vedli velmi zajímavý rozhovor.

Ježíš říká: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo znova, nemůže spatřit Boží království.“ Nikodém mu namítl: „Jak se může člověk narodit, když je starý? Přece nemůže podruhé vejít do mateřského lůna a narodit se.“

Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím ti: Jestliže se nenarodí někdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království.“ Nikodém se zeptal: „Jak se to může stát?“ Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi v izraelském národě učitel Izraele a to nevíš?“ (Jn 3,3-5; 9-10)

Pavel, učedník národů, vysvětluje velmi jasně tento nový pohled prvním křesťanským obcím, které založil. V listu Efezanům píše: „Máte odložit starého člověka s dřívějšími způsoby života, který je chtivý rozkoší a žene se do zkažky. Stále si obnovujte mysl po její duchovní stránce a oblečte člověka nového, který je stvořen podle Božího vzoru jako skutečně spravedlivý a svatý.“ (Ef 4,22-24)

Pavel pak pokračuje a ukazuje skutky starého člověka, kterých je třeba zanechat, a skutky nového člověka, které je třeba začít žít. „Daleko ať je od vás kaž-

dá zahořklost, prchlivost, hněv, hádání, nactiutrhaní a všechny druhy špatnosti. Spíše buďte k sobě dobří, milosrdní a jeden druhému odpouštějte, jak i Bůh odpustil vám pro Kristovy zásluhy.“ (Ef 4,31-32)

V listu Kolosanům uvádí: „Ale teď i vy to všechno odložte: hněv, prchlivost, zlobu, nactiutrhačné a ošklivé řeči ze svých úst. Neobelhávejte jeden druhého. Svlečte ze sebe člověka starého s jeho počínáním, a oblečte člověka nového, který se obnovuje k správnému poznání, aby se podobal svému Stvořiteli.“ (Kol 3,8-10)

Pokračuje: „Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti.“ (Kol 3,12-14)

Aktuálnost těchto napomenutí a pozvání ke změně života je působivá.

Snaží se potlačovat určité zvyklosti, které jak vidíme, jsou odvěké a zažité, a naopak podporuje růst jiných vlastností. Možná se mění životní podmínky, ale obsah je stále stejný: násilí, nesnášenlivost, závist, fake news atd.

Stejně je to s podmínkami růstu: solidarita, tolerance, respekt, uznání práv, bratrství.

V době globalizace, digitálního věku a vítězství vědy a techniky, příchod autenticky lidské, vyvážené a proč ne též šťastné společnosti zcela záleží na odpovědnosti každého a všech za osobní i komunitní závazek. Je třeba zanechat určitá přesvědčení a postoje, které se zdají být „moderní“, ale ve skutečnosti jsou zastaralé a překonané. Již nereagují na požadavky současné doby, která si žádá mnohé.

Abych parafrázovala výrok muže z Nazareta:

„Kdo má uši k slyšení, slyš.“ (Lk 8,8)

Vera Araujo,
brazílská socioložka

Ilustrační foto: Pixabay

ЦЕНТРАЛЬНИЙ

Foto: archiv D. D'Ascanio

Denia D'Ascanio po příjezdu do Kyjeva.

Za zvuku sirén na Ukrajině

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Být nositeli naděje

V době, kdy uzavíráme listopadové číslo Nového města, se nás zblízka dotýkají události na Ukrajině. Nejen proto, že se v každodenním životě setkáváme s lidmi, kteří museli uprchnout, ale i proto, že tam žijí členové Hnutí fokoláre. Italská fokolarínka Denia D'Ascanio, která žije již šest let v Praze, v září odjela na Ukrajinu, aby podpořila místní fokoláre.

● Denio, co jsi měla v srdci, když jsi odjízďela na Ukrajinu?

Když jsem dostala otázku, jestli bych mohla jet na nějakou dobu do Kyjeva, necítila jsem strach, ale spíše přání s tímto národem sdílet něco ze svého, především s fokolarínkami, které zde před třemi lety otevřely fokoláre. Uvědomuji si, že podle slov Matky Terezy je to jen kapka v moři, ale pokud „kapkou“ přispějí mnozí, může se něco změnit.

● V těchto dnech jsou časté poplachy a vy musíte trávit čas v krytech. Jak to prožíváte?

Od pondělí 10. října se obnovilo bombardování Kyjeva, takže několikrát během dne i noci jdeme do krytů. První den jsem byla nepřipravená, nestihla jsem si vzít nic s sebou, měla jsem do-

konce vybitý mobil, takže jsem nemohla odpovídat mnoha lidem, že jsem v pořádku a v bezpečí. Uvědomila jsem si, že Hnutí fokoláre vznikalo za druhé světové války a že jsem se od malička učila od Chiary Lubichové, že všechno se může zhroutit, jen Bůh zůstává. V krytu jsme poznaly různé lidi: osamělou ustrašenou paní, rodinu jednoho řeckokatolického kněze... Hrály jsme si s dětmi, pracovaly na počítači. 10. října, kdy jsem byla poprvé v krytu, po více než třech hodinách přišlo několik řeckokatolických kněží a všichni společně, bylo nás asi 150, jsme se modlili za mír. Po skončení modlitby poplach ustal.

● V České republice existuje mnoho organizací, které pomáhají prostřednictvím různých sbírek - finančních i materiálních. Jak to vidíte z druhé strany, co je potřeba?

Když jsem přijela, mohla jsem přinést nejen lásku a ujištění o modlitbách mnoha lidí, ale také finanční pomoc ze sbírky, kterou Hnutí v České republice uspořádalo, když vypukla válka. Část těchto peněz jsme již rozdělili, zejména matkám, které zůstaly samy s dětmi po smrti manžela na frontě, nebo někomu, kdo musí podstoupit operaci či nákladnou léčbu. Vděčnost je velká.

Margaret Karramová, prezidentka Hnutí fokoláre, nedávno vyprávěla o své zkušenosti. Před jednou sochou Panny Marie bolestně cítila, že má od ní duchovně přijmout šátek, který jako by Maria podávala k osušování mnoha slz lidstva. Přijala jsem toto pozvání za své, i když mám někdy pocit, že nemohu utřít ani pár slzí, ale jen plakat spolu s těmi, kdo se bojí, mají své blízké na frontě, musí uprchnout...

Nejsilnějším zážitkem je pro mne setkání s mnoha lidmi „bez naděje“. Myslím, že moje přítomnost slouží hlavně k tomu, abych ve svém okolí přinášela naději a pomáhala lidem věřit, že láska všechno překoná.

Také se dovídáme o mnoha konkrétních potřebách. Například jeden náš známý kněz z vesnice vzdálené 50 km od Kyjeva je v kontaktu s cyklistickým klubem mladých. Trénovali zde i národní šampioni. Tato aktivita má velkou společenskou hodnotu. Pro mnoho mladých lidí je klub jedinou alternativou k pobytu na ulici se všemi z toho plynoucími riziky. Nemají však kola ani sportovní oblečení. Mluvila jsem o této potřebě (chcete-li druhořadé v porovnání se všemi dalšími potřebami) s několika italskými přáteli, nadšenci pro cyklistiku, a byla jsem ohromená okamžitou a velkorysou reakcí. Uspořádali hmotnou sbírku, do které zapojili další přátele a organizace.

Nebo jiná prosba přišla od dalšího nám blízkého člověka, který se svým sdružením pomáhá ve městě, kde žije několik tisíc vysídlenců z bojových zón. Přišel s návrhem zorganizovat sbírku zimního oblečení, příkrývek a potravin a poslat je na Ukrajinu. K dopravě by šlo využít kamionů, o kterých on už ví, že by byly k dispozici. Šlo by tedy o to najít dvě nebo tři místa v České republice, kde by bylo možné shromáždit teplé příkrývky a oblečení v dobrém stavu a trvanlivé potraviny a najít dvě nebo tři kontaktní osoby. Uvitáme konkrétní nabídky spolupráce. Se stejnou žádostí se obracíme na Polsko, Slovensko a Maďarsko.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Finanční sbírka Hnutí fokoláre určená především ve prospěch ukrajinských členů a příznivců Hnutí: č. účtu: 474026843/0300, VS: 557, zpráva pro příjemce: UKRAJINA.

Inspirace pro grafický design

POSEZENÍ S „DÉTÉPÁKEM“

S Jakubem Havlíšem z Brna jsem si povídal o práci DTP grafika a inspiraci pro ni.

● Jaké jsi měl dětství?

Krásné. Babička a děda bydleli ve Zlíně ve vile po architektu Karfíkovi, který se spolupodílel na jednotném architektonickém výrazu Zlína 30. let 20. století. K vile patřila velká zahrada, blízký les, to byl můj svět.

● Architektura ti je velmi blízká?

Za to může Zlín. Architektury jsou táta, máma i bratr Filip. Táta po roce 1968 z politických důvodů nemohl pracovat v Brně. Bylo mu nabídnuto místo ve Zlíně.

Po deváté třídě jsem přemýšlel, co budu studovat. Uvažoval jsem o „stavárně“, ale nakonec jsem nastoupil na Střední školu knihkupeckou v Luhačovicích, kde byly i obory uměleckých řemesel. Nestudoval jsem je, ale byl jsem jim blízko. Dále jsem studoval na VOŠ informačních a knihovnických služeb v Brně a na Institutu digitálních médií v Praze.

● Jsi grafikem, sazečem. Kde bereš inspiraci?

Grafický design je řemeslo. Je třeba dodržovat léty osvědčená pravidla, a jsou tam omezení ze zadání. Až potom se lze inspirovat. Vjemů kolem nás je hodně. Čerpám ze zkušeností z doby, kdy jsem hodně fotil. Také je jistá spolupráce i s Duchem Svatým. Ale cítím, že zadané téma mne oslovuje samo o sobě. Osvědčená inspirace je z přírody, беру ji také z návštěv výstav, z webů a informací ze sociálních sítí. Též sleduji své mentory, učitele, jejich projekty.

● Bývá nepříjemná časová tíseň při práci?

Klienti často přicházejí pozdě a na práci není dostatek času. Někdy musím práci odmítnout. Často zvažuji, zda je možno zakázku přijmout a časově zvládnout.

● Nevadí ti práce doma o samotě?

Vlastně tolik sám nejsem. Dlouhodobě pracuji na populárně-naučných časopisech, jsem v kontaktu s kolegy z redakce, máme fajn kolektiv. Grafiků je tam včetně mě devět, když je potřeba, mám od nich zpětnou vazbu.

● Jaké je zázemí rodiny pro tvou práci?

Dříve jsem přes den pokrýval potřeby rodiny a pak, když všichni usnuli, jsem začal pracovat. Do dvou hodin v noci mne napadaly zajímavé nápady. Určitou dobu to fungovalo, ale dlouhodobé řešení to není.

● Máš čas na knihu, film?

Dlouho mám rozečtenou odbornou knihu „Eseje o typografii“ od Františka Štorma, který je velmi tvůrčí osobností. Při jejím čtení je nutné se často zastavit. Jeho písma jsou par excellence.

Skvělé inspirativní myšlenky jsou v knize Johna Eldredge „Divoký a opravdový“ navazující na knihu „Pozor! Srdce muže“. Je o životě muže a jeho vztahu k dětem. Pomáhá mi uvědomit si určité věci a ty pak vědomě přenášet na svoje děti.

Také bych doporučil film „Den vlajky“ v režii Seana Penna o vztahu otce, který je padělatelem. Vypráví o jeho vztahu s dcerou, o životě v rodině, kde „je a zároveň není“.

● Víš, že věnuješ čas i skupině chlapců gen 4.

Ano. Spolupráce začala v době, kdy do Brna jezdil Pavel Franta z fokoláre. Měl kolem sebe společenství kluků, kde jsem mu pomáhal. Když Pavel odešel do Bratislavy, zůstalo jejich vedení mně. Skloubit přípravu na setkání s mojí prací není jednoduché. Vlastními silami to nelze, ale při spolupráci s Duchem Svatým se to zvládnout dá. Setkání se často odvíjí jinak, než bylo plánováno, protože děti jsou velmi aktivní. Stačí natuknout téma a potom být jen „řidičem lodky či autobusu, který udržuje směr“.

● Co ti dělá radost?

Mám radost, že u našich dětí vidím postupné kroky působení Boží přítomnosti v jejich životech, přerod dětské víry v dospělosti. Já, jako konvertita, jsem hledal cestu. Vždy jsem si říkal, že je třeba svěřit ji do vyšších sfér. To mi dělá velkou radost.

Za rozhovor děkuje Zdeněk Vích

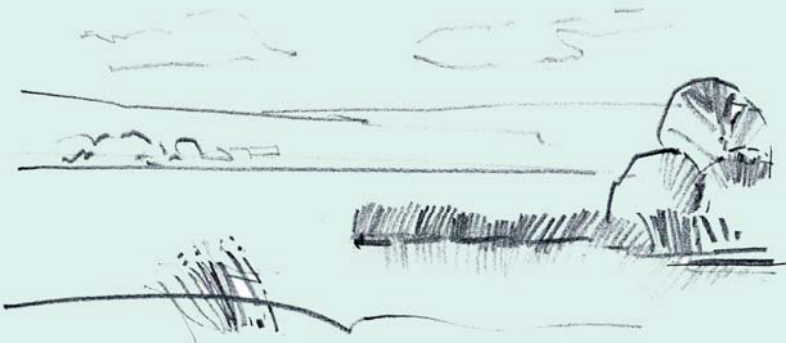
Foto: archiv J. Havlíše

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“

(Mt 5,7)

Ilustrační kresba: Petr Ettler

moc změnit srdce, mají moc vytvářet nové lidství, činí hlásání Slova účinným. Je nezbytné zakusit blaženost milosrdenství také se sebou samým, poznat, že potřebujeme tu mimořádnou, překypující a nesmírnou lásku, kterou má Bůh ke každému z nás.

Slovo milosrdenství⁵ pochází z hebrejského *rehem*, „lůno“, a evokuje bezmezný Boží milosrdenství, jako je soucit matky se svým dítětem. Je to „lásku, která neměří, je štědrá, univerzální, konkrétní. Je to láska, která vyvolá touhu opětovat ji. Jejím nejvyšším cílem je milosrdenství. (...) Ať jsme utrhli jakoukoli urážku, nespravedlnost, odpusťme a bude nám odpuštěno. My jako první toužíme po soucitu, který je vyjádřením slitování! I když se to zdá těžké a odvážné, ptejme se tváří v tvář každému bližnímu: Jak by se k němu chovala jeho matka? Tato myšlenka nám pomůže pochopit Boží srdce a žít podle něj.“⁶

SLOVO ŽIVOTA

Listopad 2022

V Matoušově evangeliu je horské kázání zařazeno na začátek Ježíšova veřejného života. Hora je vnímána jako symbol nové hory Sinaj, na níž Kristus, nový Mojžíš, nabízí svůj „zákon“. Předchozí kapitola pojednávala o velkých zástupech, které začaly Ježíše následovat a kterým adresoval své učení. Tuto řeč naopak Ježíš pronáší k učedníkům, k rodičím se společenství, k těm, kteří budou později nazýváni křesťany. Představuje „nebeské království“, které je jádrem Ježíšova kázání¹ a blahoslavenství představují jeho programový manifest, poselství spásy, „souhrn celé radostné zvěsti, která je zjevením spásonosné Boží lásky“².

„BLAHOSLAVENÍ MILOSRDNÍ, NEBOŤ ONI DOJDOU MILOSRDENSTVÍ.“

Co je to milosrdenství? Kdo jsou milosrdní? Věta je uvedena slovem „blahoslavený/í“³, které znamená šťastný, obdařený štěstím a má také význam být požehnán Bohem. V textu je mezi devíti blahoslavenstvími toto uprostřed. Blahoslavenství nemají představovat chování, které je odměňováno, ale jsou skutečnou příležitostí, jak se trochu více připodobnit Bohu. Přesněji řečeno, milosrdní jsou ti, jejichž srdce jsou naplněna láskou k Němu a k bratřím, konkrétní láskou, která se sklání k posledním, zapomenutým, chudým, k těm, kteří tuto nezištnou lásku potřebují. *Milosrdenství* je vlastně jedním z atributů Božích⁴. Ježíš sám je milosrdenství.

„BLAHOSLAVENÍ MILOSRDNÍ, NEBOŤ ONI DOJDOU MILOSRDENSTVÍ.“

Blahoslavenství proměňují a převracejí ty nejběžnější principy našeho myšlení. Nejsou to jen útěšná slova, ale mají

„BLAHOSLAVENÍ MILOSRDNÍ, NEBOŤ ONI DOJDOU MILOSRDENSTVÍ.“

„Po dvou letech manželství se naše dcera a její manžel rozhodli pro rozchod. Přijali jsme ji zpět do našeho domova a ve chvílích napětí jsme se trpělivě snažili mít ji rádi, v srdci jsme měli odpuštění a pochopení, udržovali jsme s ní a jejím manželem otevřený vztah a především jsme se snažili je neodsuzovat. Po třech měsících naslouchání, diskrétní pomoci a mnoha modliteb se k sobě vrátili s novým poznáním, důvěrou a nadějí.“⁷

Být milosrdný totiž znamená víc než jen odpouštět. Znamená to mít velké srdce, těšit se na to, že všechno smažeme, že spálíme všechno, co by mohlo bránit našemu vztahu s druhými. Ježíšova výzva k milosrdenství nám nabízí způsob, jak se přiblížit původnímu záměru, abychom se mohli stát tím, k čemu jsme byli stvořeni: být k Božímu obrazu a podobě.

Letizia Magri

1. Srov. Mt 4,23 a 5,19-20.

2. Ch. Lubichová, Slovo života na listopad 2000, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 633.

3. V řečtině se slovo *makarios/i* používá jak pro popis šťastného, blaženého stavu lidí, tak pro označení privilegovaného postavení bohů ve srovnání s lidmi.

4. Hebrejské *hesed* znamená nezištnou a přijímající lásku, připravenou odpouštět.

5. V hebrejštině *rahamim*.

6. Ch. Lubichová, Slovo života na listopad 2000, *op. cit.*, str. 633-634.

7. Zkušenost převzata z webu www.focolare.org.

Ilustrační foto: Pixabay

Setkání v domě

Když dorazilo oznámení o schůzce vlastníků bytových jednotek, moje první myšlenka byla, že si najdu nějakou výmluvu, abych tam nemusel. Nejmladší syn slyšel, jak si stěžuji, že se mi tyto schůzky zdají zbytečné, a namítl: „Ale tati, vždyť to je příležitost, aby se z celého domu stala rodina!“ Takhle jsem o tom nepřemýšlel. Jak ale toto setkání proměnit v něco milého a neotřelého? S přispěním všech v domě jsme vymysleli hru s cenami. Byly to otázky týkající se jmen nájemníků, počtu dětí, druhu práce... Pak seznam narozenin, pozvánky na večeri atd. Čím více nápadů se rodilo, tím více jsem se na schůzi těšil. A byla to pořádná párty. Moje žena připravila sladkosti, děti karty, aby propojily mladé, naše dcera, která je dobrá v kreslení, diplomy pro vítěze. Stručně řečeno, schůzka domu se nikdy nezdála tak krátká jako ten večer. V domě začal proudit „nový vzduch“.

R. (Itálie)

Bůh nám nedal ducha bojácnosti

Byla jsem s dětmi na nedělní mši svaté. Po skončení se mě chytila za ruku tříletá dcera našich přátel a říkala, že by chtěla jít k nám. V tu chvíli jsem si uvědomila, že by to byl velmi vhodný způsob, jak přátelům pomoci. Nedávno se totiž přestěhovali, upravují si nový byt a současně dávají do pořádku ten původní. Stále ještě stěhují věci. Jejich starší dcera byla zrovna v tu dobu na škole v přírodě a s tou menší se práce vykonávají pomaleji.

Současně mě však napadlo, že jsem ten den na naše čtyři děti sama (manžel byl mimo Prahu) a že jsme odpoledne chtěly něco podniknout. Všimla jsem si, jak rodiče té holčičky jsou unavení a to rozhodlo. Domluvili jsme se a já jim nabídla, že si holčičku vezmeme na celý den. Byl to malý skutek lásky, ale pro mě to byla užitečná zkušenost. Ten měsíc bylo Slovo života: „Vždyť Bůh nám nedal ducha bojácnosti, ale ducha síly, lásky a rozvážnosti.“ (2 Tim 1,7) Uvědomila jsem si, že Slovo života mohu žít i tak, že nápad, který byl jistě od Boha, budu mít odvahu dotáhnout a nenechám ho jen tak proklouznout.

S.

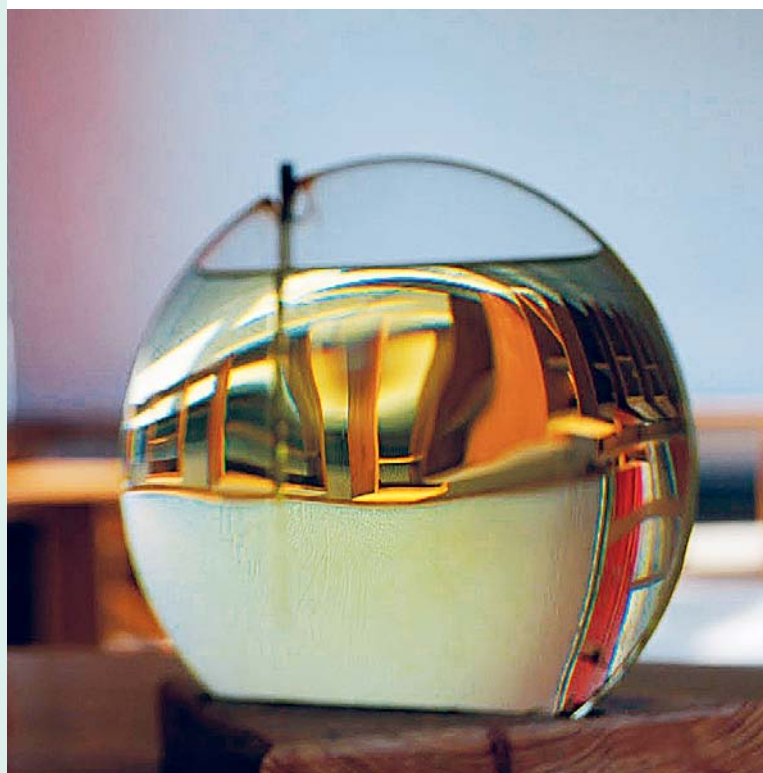
Ilustrační foto: Pixabay

Já a eucharistie

Minulý rok jsem byl čtyři týdny na rehabilitaci a během té doby jsem neměl příležitost přijmout eucharistii. Ptal jsem se sám sebe: Co pro mě znamená eucharistie? Jaký význam má pro můj život? Pozoruji rozdíl, když ji mohu přijímat a když ne? Čas léčení jsem využil k četbě a rozjímání o eucharistii. Každý den jsem sledoval mši svatou na internetu a přijímal Ježíše do svého srdce duchovně. Byl to pro mě hodně intenzivní čas, cítil jsem velmi silně Boží přítomnost, zejména Ježíše v lidech kolem sebe. Sestřička, která mi přinesla léky, byla Ježíš, fyzioterapeut, který mě ošetřoval, byl Ježíš, lékař - Ježíš mě vyšetřoval, kuchař - Ježíš mi vařil, uklízečka - Ježíš za mě uklízel...

Eucharistie, jak jsem zjistil, je neuvěřitelně velké mnohotvárné tajemství, příliš velké na to, abychom ho plně pochopili! Ale co jsem si z těchto „rekolekcí“ odnesl, je: tak jako mi Ježíš dává své tělo a krev, chci odpovědět na jeho lásku a dát Jemu - ve svých bratrech a sestrách - také své tělo a krev. Každodenní věci jako úklid, praní prádla, vyklízení myčky, vynášení odpadkového koše, nakupování, psaní SMS nebo e-mailů, provázení lidí po městě... Tady mohu být v určitém smyslu „Ježíšovou eucharistií“.

P.

Ilustrační foto: Marie Kilbergrová

Celistvost

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Kdo by nesnil o celistvosti, o nevinnosti? A kdo netrpí rozpolceností, rozpory, roztržitostí, kdo není zasažen rozkoly způsobenými zlem a osobním i kolektivním hříchem? Jsme však stvořeni k něčemu jinému!

Nezapomenutelná pro mě zůstává jubilejní mše kněží v roce 2000. Stál jsem uprostřed Svatopetrského náměstí, kde je stále rušno a je těžké se soustředit. Zatímco se rozdá-

valo svaté přijímání a papež Wojtyła byl pohroužen do modlitby, na celém náměstí se rozhostilo nevysvětlitelné ticho. To se opakovalo o několik týdnů později na Světovém dni mládeže, kterého se zúčastnily dva miliony mladých lidí. Ve chvíli adorace eucharistie na konci vigilie bylo kolem nás stejné ticho a usebrání, a přitom jsme byli několik set metrů od pódia! Podobná zkušenost nutí člověka přemýšlet o svatosti, která se přenáší na druhé, sdílí se s nimi, je prožívaná pro ně a s nimi.

Svatost ve svém původním biblickém významu znamenala oddělenost, vyčlenění pro Boha. Ale od té doby, co se Bůh v Ježíši stal člověkem a v noci opuštěnosti na kříži vzal na sebe celé dědictví rozdělení a hříchu, je zeď rozdělení zbořena a vše – jako úžasná oběť naší svobodě – je znovu spojeno. Svatost tedy souvisí s původní harmonií, jak ji Bůh plánoval: mezi námi a ním, mezi námi a druhými lidmi, mezi námi a stvořením.

Usilovat o svatost tedy znamená usilovat o celistvost. Jisté to není celistvost, kterou bychom si sami vybojovali, ale je to dar přijatý, sdílený a vždy znovu vítaný, plod milosti zaseté do brázd našich životů a nechané vyklíčit. Takto chápaný ideál svatosti je dnes sdílen i za hranicemi konfesí.

Celistvost, která není do sebe uzavřenou a soběstačnou úplností, ale maximální otevřeností. Především Bohu, daru Ducha, krvi života, která k nám proudí ze stromu kříže, z vinného kmene, jímž je Kristus, a činí nás „dětmi“. Ale také plná otevřenost vůči druhým, vůči našim bratrům a sestrám ve víře, vůči všem.

Usilovat o svatost tedy znamená vytěšňovat ego, aby v nás bylo místo pro Boha a pro druhé, stát se „katolickými“ v původním smyslu řeckého slova *kat'olós* a „ekumenickými“, to znamená otevřenými pro oikoumene, pro celek, pro univerzum, pro všechny.

Je působivé, že tento pohostinný prostor nejsnáze nalezneme u prostých, skromných, bezbranných a tudíž i odzbrojujících lidí. Stejně jako u někoho tak velkého, jako byl ekumenický patriarcha Athenagoras (+1972), který o sobě řekl: „Člověk se musí umět odzbrojit. Vedl jsem tuto válku. Po celá léta. Bylo to hrozné. Ale teď jsem odzbrojen. (...) Už nejsem ve střehu a žárlivě nelpím na svém bohatství. Přijímám a sdílím.“

Při bližším pohledu zjistíme, že v Novém zákoně je svatost kolektivním, církevním jevem. Pavel se ve svých listech obrací na „Bohem milované a svaté na základě povolání“, kteří jsou v Římě, na „posvěcené v Kristu Ježíši“ v Korintě, na „svaté v celé Achaji“, vyzývá ke sbírce na podporu „svatých, kteří jsou v Jeruzalémě“. Svatí z milosti a svatí společně, ve společenství.

Origenes a další Otcové prvních křesťanských století hovořili o Duši-Církvi (*anima ecclesiastica*) jako o plném uskutečnění křesťanské existence. Jsme povoláni žít v této šíři, v této celistvosti.

Hubertus Blaumeiser

(Převzato z časopisu Ekklesia, 3/2022, str. 1-2)

Hubertus Blaumeiser, kněz a teolog, ředitel časopisu Ekklesia a člen Studijního centra Hnutí fokoláre, kde se věnuje oboru eklesiologie a pastorální teologie. Redigoval různé knihy italského nakladatelství Città Nuova. Pochází z Německa, již dlouho žije v Itálii. Úzce spolupracoval s kardinálem Miloslavem Vlkem.

Ilustrační foto: Marie Kilbergrová

Případ „Cengia“ jako součást proticírkevních zásahů Státní bezpečnosti

Z Hnutí FOKOLÁRE
Návrat ke kořenům

Foto: bbteceza.sk

Biskup Pavol Hnilica předal Guidovi Mirtimu kontakty na lidi za železnou oponou.

Osudy fokolarína Guida Mirtiho (viz též *Nové město* č. 7 a 8/2022), zvaného Cengia v sobě nesou jak silnou duchovní dimenzi, tak i zajímavý příběh z dob komunistického režimu a pronásledované církve.

Jeho situaci nelze nevidět s dalším velkým příběhem, a to biskupa Pavola Hnilici (1921–2006). Ten uprchl do zahraničí za dramatických okolností v prosinci roku 1951. Po příchodu do exilu se seznámil s charismatem Hnutí a začal se o něj více zajímat. První kontakty byly navázány v Dolomitech, místech prvních mariapolí, v létě 1954.

Při mši, kterou zde Hnilica sloužil, vyslovila Chiara společně s přítomnými fokolaríny slib, že se stanou splátkami za pád železné opony, a to i obětí vlastního života. V roce 1955, kdy měl Guido Mirti vycestovat do země za železnou oponou, se s Hnilicou sešel a ten ho instruoval, s kým se má sejit. Jedním z kontaktů byl i Hnilicův bratr Josef. Do Československa pak Mirti dojížděl zhruba šestkrát do roka. V květnu 1961 byl také přítomný biskupskému svěcení, které udělil Dominik Kalata Petru Dubovskému (1921–2008). Dubovský je svou statečností určitě další velmi zajímavá osobnost církevního života u nás.

Ve druhé polovině roku 1962 převzal od Petra Dubovského velkou zásilku, kterou dopravil do Říma, kde byly informace o situaci církve u nás. Tyto údaje byly velmi důležité, protože úřady ve Vatikánu měly jen mlhavou představu o tom, jak situace katolíků ve východním bloku vypadá.

Přítěžující okolností byla i skutečnost, že se v případě kontaktovaných duchovních jednalo o řeholníky, kteří nesměli po známé „Bartolomějské noci českých klášterů“ na jaře 1950 legálně vyvíjet žádnou činnost. Jednalo se převážně o příslušníky Tovaryšstva Ježíšova. Jezuité byli v tehdy vydávaných brožurách označováni za hlavní nositele protisocialistického jednání a za zdatné zákulisní manipulátory.

V sobotu 19. ledna 1963 odpoledne byl Mirti zadržen příslušníky Bezpečnosti v Maiselově ulici v Praze, kam šel navštívit Dubovského, který tehdy žil a pracoval v československé metropoli. Ten však byl v té době již několik týdnů vyšetřován a příslušníci, kteří Mirtiho již delší dobu sledovali, ho tak hned po odchodu zadrželi. Přitom podezření na Mirtiho aktivity vzniklo nejspíše ze souhry náhod, protože na jeho styky s lidmi z církevního prostředí upozornila československé soudruhy maďarská Bezpečnost. Proto se také dostal Cengia do jejich hledáčku. Hned při prvním večerním výslechu, který se odehrál v ruzyňské věznici, popřel, že by dělal nějakou ilegální činnost a uvedl, že se zde pouze stýkal s rodinami lidí, kteří žili v římském exilu, a chtěl je materiálně podpořit. Současně mu však poněkud přitížilo, že při osobní prohlídce u něj našli větší množství valut a řadu kontaktních adres do Prahy, Bratislavy a také do Maďarska. Z toho příslušníci StB odvozovali, že takto podporuje síť církevních aktivistů, zejména jezuitů. Jak sám uvedl při výslechu, hlavním cílem jeho činnosti bylo navazovat obchodní styky s česko-

Cengia se v Československu scházel s tajně vysvěceným biskupem Peterem Dubovským, který byl v rámci jeho případu také odsouzen.

slovenskými firmami, které se zabývaly nejen výrobou a prodejem hraček, ale i vína nebo reprodukční techniky. Mirti svou společnost založil s dalšími členy Díla, aby tak mohli lépe proniknout za železnou oponu. Proto také první cesty směřovaly na Brněnský strojírenský veletrh, který sloužil právě k navazování komunikačních ekonomických sítí mezi Východem a Západem. V rámci vyšetřování se však začalo mnohem více hovořit také o jeho duchovních aktivitách, neboť se toto téma stalo nosnou linií dalšího vyšetřování. Vypovídali o nich totiž někteří lidé, s nimiž se v Praze setkával. Jedna svědkyně vyšetřovateli řekla: „Mirti v průběhu rozhovoru prohlásil, že je velmi nábožensky založen, že vykonává ranní a večerní modlitby, chodí pravidelně ke zpovědi a přijímání. Dále se zmínil o tom, že je ve stálém styku v Římě s členy jisté náboženské katolické řehole, kterou pravděpodobně konkrétně nejmenoval, protože se na to nemohu upamatovat.“ Mirti podle ní také prohlašoval, že zřízení, které neuznává náboženství, nemůže mít dlouhého trvání. Vyšetřovatelé se ujali tohoto zjištění a soustředili se hlavně na jeho tajnou církevní činnost, což vyplývalo i z další-

ho vývoje vyšetřování Státní bezpečnosti. V jeho průběhu byl charakter skutku překvalifikován a Cengia byl obviněn z napomáhání podvracení republiky, za což mu hrozil přece jen menší trest vězení, než přímo za rozvracení státu, které bylo ve spise na začátku. Jistou polehčující okolností byl fakt, že se mu podařilo StB ujistit, že byl přesvědčen, že nedělá nic, co by odporovalo československé legislativě. Na základě intervence italských komunistických politiků byl po téměř třech měsících ve vazbě odsouzen ke čtyřletému trestu, ale z republiky ho vyhostili. Důvodem zásahu do případu

Cengia byl obviněn z napomáhání podvracení republiky, za což mu hrozil přece jen menší trest vězení, než přímo za rozvracení státu.

Mirti byly italské parlamentní volby, které se konaly na konci dubna, a komunisté v nich čekali slušný výsledek. Rozhodně nechtěli v rámci kampaně žádnou kaňku v podobě věznění Itala v zemi moskevského bloku. V těchto volbách křesťanští demokraté skutečně utrpěli poměrně velké ztráty, zatímco italští komunisté si v parlamentu výrazně polepšili. Poté, co byl Cengia vyhoštěn, soud s dalšími obviněnými proběhl ve dnech 9.-10. dubna 1963 v Praze, přičemž nejvyšší trest – ve výši šesti let – dostal Peter Dubovský.

To vše se již odehrávalo v době, kdy začal druhý vatikánský koncil a připravovala se první jednání mezi Vatikánem a československou vládou, poté co byly přerušeny diplomatické styky. Pro československé poměry to však žádný významný předěl neznamenovalo, snad jen s výjimkou zrušení striktní internace pro biskupy jako byl Josef Beran a další. Možnosti veřejného náboženského působení zůstaly kategoricky omezeny. Vyjednávání Vatikánu se socialistickými zeměmi v první polovině 60. let našlo úspěch v Maďarsku nebo v Jugoslávii, ale rozhovory v Československu byly velmi obtížné. Českoslovenští představitelé zasedali k diplomatickému stolu s výslovným pokynem hrát na čas, odmítat jakékoliv ústupky a přijímat pouze to, co slibovalo jednostranné výhody socialistickému státu.

Cengia po návratu do Říma působil hlavně na asijském kontinentu, například na Filipínách. Co se týká dalších odsouzených v jeho případě, všichni museli strávit ve vězení většinu trestu a teprve v době pražského jara, v květnu 1968, byl propuštěn z vězení i poslední z nich. Biskup Dubovský, s nímž Cengia udržoval asi nejčilejší styky, se pak za normalizace stáhl do ústraní. Přijal možnost odejít na odlehlé místo do pastorace u Handlové. Podle představitele slovenského církevního disentu Františka Mikloška to bylo hlavně z toho důvodu, že v říjnu 1967 vysvětil tajně, ale se souhlasem papeže Pavla VI., na biskupa Jana Blahu (1938–2012), který o den později udělil svěcení Felixu M. Davidkovi, na nějž své pravomoci přenesl. Z toho se pak vytvářela specifická linie tajné církve, společenství Koinótés, s dalšími svěceními. To však vyvolávalo nespokojenost ve Vatikánu, který se kriticky obracel i na Františka Tomáška, aby tuto činnost omezil. Dubovský byl pak za toto svěcení velmi kriticky hodnocen, přestože bylo kanonicky platné.

Jaroslav Šebek, historik

Radostný, dobrodružný a náročný život gen

Z Hnutí FOKOLÁRE

Život gen

O začátcích života gen u nás s Václavem Mariskem

Někteří z prvních gen u nás vyrážejí na výlet.

Prostřednictvím kněží P. Karla Pilíka a P. Pavla Jančíka se v roce 1976 Václav Marisko jako šestnáctiletý seznámil s myšlenkami Hnutí fokoláre a několika vysokoškoláky, kteří si navzájem pomáhali žít evangelium. Shrnuje to: „Byl to právě duchovní náboj společenství, který mezi námi překonával možné věkové i intelektuální bariéry.“¹

● *Byl jsi jedním z prvních gen u nás. Jak se vám dařilo žít podle evangelia? Vzpomínáš si na nějaké konkrétní zkušenosti?*

Na co si vzpomínám jako by to bylo včera, byla pozvánka na sobotní setkání v Pobřežní ulici, kde měl pronajatý byt jeden gen – Jirka Kratochvíl. Když jsem vstoupil do bytu, modrý kouř od cigaret se dal krájet. To bylo něco pro mě, astmatika. Byla tam skupina starších vousatých výrostků s dlouhými vlasy. Většinou to byli vysokoškoláci, já byl v druhém ročníku na gymnáziu. První, co mě napadlo, byla myšlenka: „Mám si s nimi co říct?“ Pak přišlo představování a já jsem ke svému překvapení zjistil, jak mohu například prožít jízdu v nabitě tramvaji a přitom mít rád Kris-

ta v nepříjemných lidech, se kterými se mačkám a je jim cítit z úst. Později jsem se sám naučil být vnímavější k druhým lidem. Tato vnímavost třeba mě a jednoho dalšího gen, Vítka Tauchmana, přivedla do bytu alkoholika, kde jsme zažili setkání s trpícím Kristem, který v podobě pana Ptáčka žil mezi prázdnými konzervami od lančmítu, toaletním papírem a exkrementy. Bylo pro mě šokující a nepředstavitelné, že v „socialistickém ráji“ může takhle někdo žít. Vybaveni kýbly, kartáči, gumovými rukavicemi a rouškou na nos jsme mu jeli uklidit. Bylo to těsně před prázdnina-

mi. Po prázdninách jsme zjistili, že pan Ptáček odešel na věčnost. Měli jsme radost, že se před smrtí setkal s někým, kdo mu projevil trochu soucitu a přátelství.

● *Ve speciálním vydání Nového města, kde se shrnuje 50 let Hnutí fokoláre v Československu, jsi vyprávěl, že jste se setkávali jednou týdně. Píšeš: „To, co jsme během daného měsíce zažili či objevili, jsme chtěli sdělit i dalším. Proto jsme se jednou měsíčně po dvojicích rozjížděli do různých oblastí po celé republice.“² To se mi zdá obdivuhodné. Jak jste to zvládali? A jak to probíhalo?*

Nebylo nás mnoho, ale měli jsme čas, elán a touhu se dělit o své poznání a o radost z objeveného evangelia, které jsme konkrétně žili. Nebylo to žádné teologické zkoumání toho, co nám Ježíš v evangeliu doporučil, ale konkrétní obyčejný život jeho jednoduchých a přitom náročných slov. „Dejte a bude vám dáno; cokoliv jste učinili jednomu z nejmenších, mě jste učinili; aby všichni byli jedno...“ A tak jsme se Slovem života – větou z evangelia komentovanou Chiarou Lubichovou – vyřázeli po dvou klucích a po dvou děvčatech do jednotlivých oblastí Čech a Moravy. Zde musím vzdát velký hold rodinám fokolarínů,

Hudební skupina Gen Unità.

Centrum Mariapoli ve Slovinsku - místo setkání pro lidi různých věkových kategorií.

Jsme stále na cestě

ZE ŽIVOTA Hnutí FOKOLÁRE VE SLOVINSKU

Letos jsem prožila několik týdnů ve fokoláre ve slovinské obci Planina nedaleko Postojny, místa světo­vě proslulého krasovými jesky­němi. Dům fokoláre, kde společně žijí čtyři fokolarinky, byl postavený vedle Centra Mariapoli, které slouží setkávání nejen pro členy Hnutí, ale také například pro skupiny mladých, kteří se připravují na biřmování, pro členy jiných církevních hnutí, pro lidi ze Slovinska nebo i z jiných zemí. Poprosila jsem Valeriji Brenčič, slovinskou fokolarínku, která zde působí, o odpověď na několik otázek.

● Jak a kdy zde Centrum Mariapoli vzniklo?

Po osamostatnění Slovinska v roce 1991 a rozrůstání komunity Hnutí fokoláre, která nyní čítá 600 interních členů a na 6000 příznivců a sympatizantů, zde začala rekonstrukce budovy, která v minulých staletích sloužila jako místo odpočinku pro obchodníky na cestě z Vídně do Terstu. Tak bylo založeno Centrum Mariapoli, které dostalo od Chiary Lubichové název Spes (Naděje).

Peněz nebylo mnoho a lidé z Hnutí velkoryse přispívali svými „cihlami“, jak nazývali svůj měsíční příspěvek. Bylo odvedeno také mnoho dobrovolné práce, vše s velkým nasazením a radostí. Všichni cítili a stále vnímají, že je to jejich domov, kde je jim dobře.

Postupně jsme se lépe poznali i s místními obyvateli a zrodily se krásné a hluboké vztahy vzájemného přijímání a úcty.

● *Služba lidem, kteří do Centra přicházejí, je další příležitostí k navázání mnoha vztahů. Mohla bys prozradit něco z vašich zkušeností?*

Ano, je to opravdu krásná příležitost. Lidé se sem rádi vracejí.

Nedávno k nám přijela jedna mladá paní z Rakouska se dvěma dětmi. Byla už u nás před dvaceti lety a nyní se vrátila, aby dětem ukázala Centrum Mariapoli. Zeptala se, jestli může spát ve stanu, ale protože zde stanování není možné, jedna z nás poprosila známou paní z vesnice, jestli by nemohla spát ve stanu u nich. Když se to ale dozvěděla ukrajinská rodina, která u těchto známých už několik měsíců žije, chtěla se uskromnit a hostit je v bytě, kde nyní bydlí. Řetěz lásky... Takto bych mohla vyprávět mnoho dalších drobných příběhů.

● *V Planině jste již několik let. Jak jste se začlenili mezi místní lidi?*

Jak jsem řekla, lidé nás přijali velmi dobře. Na začátku jsme připravili den otevřených dveří. Už tehdy nás ujistili, že jsou rádi, že tu jsme.

Před nějakou dobou jsme dostali otázku, jestli by naše prostory nemohla využívat pro děti místní škola během své rekonstrukce. Museli jsme se trochu uskromnit, ale všichni se tu pak cítili tak dobře, že místo toho, aby zůstali jen pár měsíců, požádali, aby mohli zůstat celý školní rok. Vzniklo mnoho pěkných kontaktů s učiteli, s rodiči, zvláště s těmi, kteří nechodí do kostela... I teď k nám učitelé vodí děti, když mají sportovní den nebo besídky.

Během pandemie jedna z nás dostala nápad se na masopust obléknout do masky a přinést nejosamělejším lidem ve vesnici pozdrav ve formě něčeho

Ze začátků Hnutí fokoláre ve Slovinsku.

Foto: archiv Hnutí fokoláre ve Slovinsku

Jedno ze setkání v sále Centra Mariapoli.

sladkého. Při zachování všech opatření jsme navštívily dost lidí. Byli velmi vděční a chtěli lásku oplatit. Vzhledem k tomu, že se nacházíme na venkově, to znamenalo klobásky, brambory, marmelády atd. To se opakovalo na Vánoce.

Jinou z nás, když viděla ve vesnici rozdělení na věřící a nevěřící, napadlo uspořádat v kulturním domě výměnu oblečení a různých věcí. Se skupinou mladých žen tuto výměnu uspořádaly již několikrát. Zapojují se i lidé z dalších vesnic.

Tyto a další aktivity nám otevírají oči pro různé potřeby. Cítíme, že tak i my ve svém prostředí můžeme přispívat k jednotě, o kterou Ježíš před svou smrtí prosil Otce.

Nebo jiná sympatická věc. Tři z nás mají v létě narozeniny v rozmezí několika dní. Letos jsme si řekly, že toho využijeme a uděláme něco i pro místní lidi, kteří nás v různé míře znají. Byli udiveni pozváním a ptali se, čím si to zasloužili. Byla to další příležitost k upevnění vztahů.

● Jak se Hnutí fokoláre rozšířilo ve Slovinsku a jaké jsou v současné době jeho priority?

Hnutí fokoláre je v naší zemi přítomno od šedesátých let 20. století, kdy se někteří lidé zúčastnili mariapoli v italských Dolomitech. Ti pak nadšeně šířili nový život prostřednictvím osobních kontaktů, a to i za minulého režimu. V Lublani vzniklo v roce 1967 mužské fokoláre a k němu se v roce 1974 přidalo ženské. V následujících letech

se stala tato fokoláre bodem, odkud vyzařoval ideál jednoty do zemí tehdejší Jugoslávie, Maďarska, Bulharska a Rumunska.

První setkání se opatrně konala v domácnostech nebo na farách, hlavně za podpory kněží a řeholníků, a postupně se společenství živé Slovem života šířilo po celé zemi. Mariapoli se nejprve konaly v otevřenějším Chorvatsku. Po roce 1983 začaly probíhat ve slovinských horách prázdninové mariapoli, jako jakási oáza míru, do které přijížděli i lidé z celé jihovýchodní Evropy a společně objevovali hodnotu univerzálního bratrství.

V roce 1999 navštívila Slovinsko Chiara Lubichová. Potvrdila nám cestu k dialogu v několika oblastech: nejprve v rámci katolické církve s různými hnutími, která jsou nyní spolu s námi spojena v projektu „Společně pro Evropu“; s různými křesťanskými církvemi, zejména evangelickými a pravoslavnou, které jsou s námi v trvalém přátelském vztahu; a také s věřícími jiných náboženství a lidmi bez náboženského přesvědčení, s cílem pracovat pro sjednocenější svět.

V současné době se – jako odpověď na chaotickou situaci lidstva – snažíme formou přizpůsobenou současným podmínkám věnovat dětem a mládeži. Vnímáme, že život Hnutí se promítá do oblasti pedagogiky, umění, politiky, masmédií, stejně jako do života církve. Vydáváme měsíčník *Novi svet* (Nové město) a naše nakladatelství doposud vydalo přes 200 knižních titulů.

● Co vám dělá radost a co naopak starost?

Radost nám přináší chvíle radikálně prožité podle evangelia, pohled, který vychází z upřímného vztahu, který dává prostor Ježíšově přítomnosti uprostřed nás.

A také když vidíme, že se lidé po dnech strávených v Centru Mariapoli vrací domů proměnění.

Tvrdou ranou byla pro všechny zpráva o válce na Ukrajině. Začali jsme hledat, co můžeme dělat, i když toho není mnoho. Jedním z nápadů bylo modlit se v rámci Hnutí každý večer přes Zoom růženec za mír, jak na Ukrajině, tak jinde. To stále trvá, pokaždé se přípravy ujme někdo jiný. Na závěr si spontánně sdílíme novinky z daného dne nebo období. Vždy je přítomno asi čtyřicet lidí. Vytvořil se tak velmi pěkný vztah také s lidmi, kteří toho o Hnutí tolik nevědí.

Tím, že ve fokoláre na Ukrajině žije také jedna slovinská fokolarinka, měli jsme z první ruky zprávy o potřebách, a tak jsme na ně mohli hned reagovat. Někteří lidé přijali uprchlíky do svých domovů se vším, co to obnáší. Zdejší lidé jsou velmi štedří, a když vědí o nějaké potřebě, ochotně pomohou.

● Jak jste prožívali synodální proces?

První fázi jsme prožívali jak na úrovni Hnutí, tak farností.

V rámci Hnutí nás napadlo navrhnout těm, kteří se na to cítili, aby se připojili ke skupinám vytvořeným za tímto účelem. Po přípravném setkání jsme se snažili odpovídat na otázky v duchu synody, což je nám koneckončů velmi blízké. Chiara nás vždy vyzývala, abychom žili společně, abychom hledali způsoby, jak připravovat aktivity s Ježíšem uprostřed. To znamená žít vzájemnou lásku, abychom měli dar jeho přítomnosti uprostřed nás, jak slíbil – „Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ – až dokud nedosáhneme jednoty.

Na diecézní úrovni, kde se setkávaly farní rady z diecéze, byli přítomni i někteří členové Hnutí. Mohli tak ve skupinkách vyprávět o našem konkrétním životě, aniž by se nutně mluvilo o příslušnosti k Hnutí fokoláre. Bylo to velmi dobře přijato.

Někteří měli možnost prožívat synodní proces také přímo ve farnosti. Jsme stále na cestě...

*Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová*

BALÍČEK

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ
PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

Ilustrační foto: Marek Trzula

Co Bůh ode mě chce?

(ZA)MYŠLENKA

Dlouho jsem si kladl otázku: Co ode mě Bůh chce v čase, který mi zbývá? Co mám dělat, jaká je jeho vůle se mnou? Cítil jsem, že se v mém životě musí něco stát, že se musí něco změnit.

Jednoho dne jsem dostal darem od jedné kamarádky, sestry klarisky, knihu s komentářem: „Žij ve fokoláre, tohle tě bude zajímat!“ Jedná se o rozhovor s františkánem Hansem Stapelem, který žije v Brazílii již 50 let a založil komunitu *Fazenda da Esperanza* – Nádvoří naděje, která se stará o závislé. Jak tato nadace vznikla? A jaký je způsob její práce? Je to vlastně život podle spirituality Hnutí fokoláre! Hans Stapel poznal toto hnutí jako student, byl zasažen životem podle Slova života a začal ho sám žít. Když jsem knihu četl, byl jsem ohromen, protože jsem viděl, co se může stát, když skutečně žijeme svou spiritualitu!

Po infarktu a léčbě rakoviny Hans Stapel řekl:

Byl jsem samozřejmě vděčný za to, že žiji, a ptal jsem se Boha: „Co chceš, abych dělal v čase, který mi zbývá?“ Jako by mi Bůh odpověděl: „Dej mi příležitost být mezi vámi.“ Řekl jsem: „Ale Bože, o to nemusíš prosit. Ty jsi Bůh, ty jsi Pán, ty můžeš být vždy mezi námi.“ On dodal: „Musíte mi dát šanci.“

Potom jako by mi Ježíš řekl: „Když mohu být mezi vámi, mohu dělat cokoli. Mohu dělat vše, co jsem dělal, když jsem byl zde na zemi: dělat zázraky, vyhánět zlé duchy, vzbuzovat povolání, rozmnožovat chleby a křísit mrtvé.“

Touha ve mně zesílila, že teď chci žít zbytek života tak, abych dal prostor Ježíši uprostřed nás, abych miloval, abych rozdával svůj život pro druhé. Nechci hledat chy-

by u druhých. Nechci ani ztrácet čas komentováním toho, co je na tomto světě špatné. Chci milovat, aby Ježíš mohl být mezi námi. A plodem toho je, že vidím, kolik věcí Bůh dělá!

Proto často říkám, že v hodině smrti pochopíme jednu věc: že jsme byli opravdu hloupí, když jsme promarnili tolik času svým aktivismem v domnění, že zachraňujeme svět.

To je to, co teď žiji, a často říkám, že dělám méně, ale děje se mnohem více, protože Bůh má možnost dělat více. A je to krásné, je to životní styl, kdy máte čas na modlitbu, na rozhovory, na pěstování nebo obnovu vztahů a nakonec jste mnohem svobodnější.

Tato slova Hanse Stapela mě zasáhla jako blesk z čistého nebe a konečně jsem dostal od Boha odpověď na otázku, co bych měl ve zbývajícím čase ještě dělat. Netrvalo však dlouho a na tento impuls jsem téměř zapomněl. Když jsem se tento rok na dovolené náhodou dostal na jedno fórum přes Zoom, kde právě tuto knihu její autor představoval, všechno ve mně znovu ožilo. Bůh mě znovu „kontaktoval“, aby mi to připomněl. A dal mi přídavek: opět náhodou! Když jsme s bratrem chtěli na konci prázdnin navštívit sourozence v Berlíně, hledali jsme ubytování a našli jsme ho ve *Fazenda da Esperanza* nedaleko Berlína – to je první *Fazenda* v Německu a první mimo Brazílii. Před 25 lety to byl starý zchátralý statek. Mohli jsme vidět, co se z něj stalo! Nejvýrazněji na mě zapůsobila kaple: sousedí s pekárnou. Je z ní prosklené okno přímo do pece! Tak je vidět oheň a chleby, jak tam leží – chléb pro tělo a v kapli chléb pro duši!

Kvůli návrhu kaple žil brazilský umělec šest měsíců na pozemku farmy a z odpadu posbíral vše, co potřeboval. Například oltář je ze saní původně tažených koňmi, ambonem je oj, na které koně táhli vůz – Boží slovo nás táhne vpřed! Svatozánek – velká kulatá mramorová deska, která byla rozbita na sto kousků a slepena dohromady... Je to jedinečná krása a dojemné! A je to více než jasné: z odpadu mohou vzniknout nové a harmonické věci!

Můj život i život obyvatel *Fazendy* se může stát něčím úžasným, pokud se na něj podíváme milosrdně a milujícíma očima a začneme milovat...

Peter Wezel

PIPO A TIPO

Co děláš Pipo?
Jdeš pozpátku?

Ano.
Dělám kroky dozadu.

Nekupuji...

Nspotřebávám...

Nevlastním...

Nespěchám,

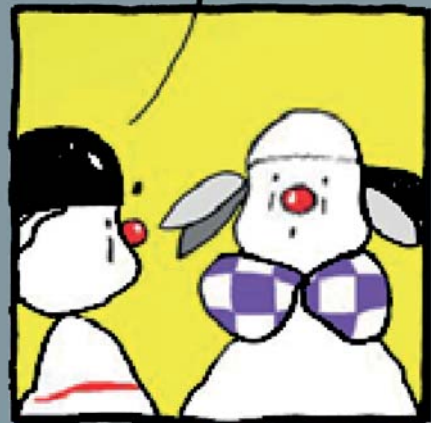
méně mluvím,

dělám méně hluku...

Někdy je nutné se zastavit
a jít zpět, abychom mohli postoupit.

Kostura W.

Fot. Karel Oto

Mariapoli 2022 (opět) v Srní

Nejen napínavý děj oblíbeného krimiseriálu „Policie Modrava“, ale i mnohem napínavější děj letošního setkání mariapolitů se odehrával v krásné šumavské přírodě, kde se v obci Srní ve dnech 24. až 28. října sešlo na 150 účastníků této oblíbené akce s názvem Mariapoli 2022.

Děj byl opravdu napínavý, i když jsme neřešili „zločiny“, nýbrž se snažili o „dobré činy“, zejména vůči našim bratrům a sestrám. Inspirace, díky organizátorům, bylo dost a dost, takže nám ani nevadilo počasí, které sice příliš nepřálo vycházkám, ale nikterak nomezovalo možnost projevit si navzájem bratrskou lásku. Bohatý byl i náhradní program, včetně programu pro děti v mokré i suché variantě. Mariapolité se již tradičně scházeli ve skupinkách, kde

si sdělovali své dojmy a obohacovali se prožitými zkušenostmi. Většina z nich také využívala vzácné příležitosti ke každodennímu společnému slavení mše svaté a každý den v 9 hodin ráno naplnila místní maličký kostelík Nejsvětější Trojice

UZNEJTE SAMI:

První den bylo téma **Bratr** - Heroickou lásku a nic menšího, *druhý den* **Boží vůle** - Povolání ke svatosti pro všechny, *třetí den* **Slovo** - Riskovat pro Jeho Slovo.

To všechno jsme se učili během těchto dní nejen poznávat, ale také uvádět do praxe v našich každodenních životech. Kéž nám to, s pomocí Boží, vydrží nejen do příští Mariapoli. *Jiřina Balková*